

ΕΠΑΡΚΕΙΑ ΤΡΟΦΗΣ

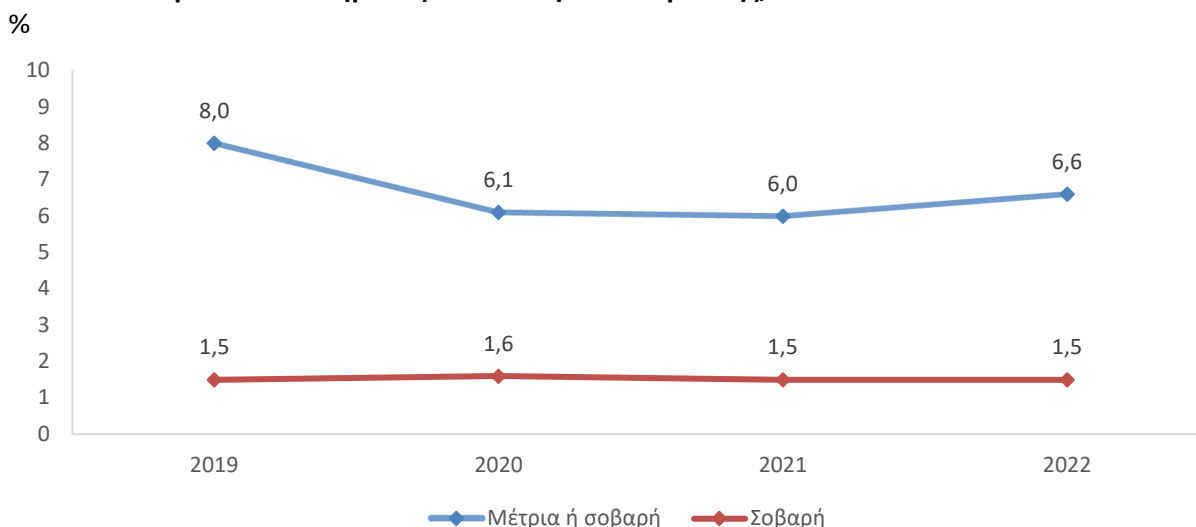
Έρευνα Εισοδήματος και Συνθηκών Διαβίωσης των Νοικοκυριών: Έτος 2022 (Περίοδος αναφοράς εισοδήματος: Έτος 2021)

Η Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛΣΤΑΤ) ανακοινώνει στοιχεία για την επάρκεια τροφής, όπως προκύπτουν από την Έρευνα Εισοδήματος και Συνθηκών Διαβίωσης των Νοικοκυριών (SILC), έτους 2022, **με περίοδο αναφοράς εισοδήματος το έτος 2021**. Η έρευνα αποτελεί τη βασική πηγή αναφοράς των συγκριτικών στατιστικών για την κατανομή του εισοδήματος και τον κοινωνικό αποκλεισμό, σε Ευρωπαϊκό επίπεδο.

Η ΕΛΣΤΑΤ συμπεριέλαβε στην Έρευνα Εισοδήματος και Συνθηκών Διαβίωσης των Νοικοκυριών, από το 2019, οκτώ ερωτήματα τα οποία πρότείνει ο Οργανισμός Τροφίμων και Γεωργίας (Food and Agriculture Organization - FAO) για την κατάρτιση του δείκτη 2.1.2 του στόχου 2 της βιώσιμης ανάπτυξης (εξάλειψη πείνας έως το 2030), ο οποίος αφορά στον επιπολασμό της μέτριας ή σοβαρής ανεπάρκειας τροφής.

Τα ερωτήματα της ενότητας αυτής αναφέρονται στην περίοδο των 12 προηγούμενων μηνών, πριν τη διενέργεια της έρευνας, και έχουν σκοπό να αποτυπώσουν τη δυνατότητα ή μη παροχής, στο σύνολο των μελών του νοικοκυριού, επαρκούς ποσότητας κατάλληλης τροφής, προκειμένου να εξασφαλίζονται για κάθε μέλος οι διατροφικές προϋποθέσεις που είναι απαραίτητες για υγιή διαβίωση.

Γράφημα 1. Επιπολασμός μέτριας ή σοβαρής ανεπάρκειας τροφής του συνολικού πληθυσμού με βάση την κλίμακα ανεπάρκειας τροφής (Food Insecurity Experience Scale -FIES): Έρευνα Εισοδήματος και Συνθηκών Διαβίωσης, 2019 -2022

Σύμφωνα με τα αποτελέσματα της έρευνας έτους 2022, το 6,6% του πληθυσμού δήλωσε ότι αντιμετώπισε μέτρια ή σοβαρή ανεπάρκεια τροφής, ενώ το 1,5% του πληθυσμού δήλωσε ότι αντιμετώπισε μόνο σοβαρή ανεπάρκεια τροφής (σύμφωνα με την παγκόσμια τυπική κλίμακα FIES). Τα ποσοστά για τη μέτρια ή σοβαρή ανεπάρκεια τροφής κατά τα προηγούμενα έτη ήταν 6,0% το 2021, 6,1% το 2020 και 8,0% το 2019, ενώ για τη σοβαρή ανεπάρκεια τροφής ήταν, αντίστοιχα, 1,5%, 1,6% και 1,5% (Γράφημα 1).

Πληροφορίες για μεθοδολογικά θέματα:

Δ/ση Στατιστικών Πληθυσμού, Απασχόλησης και Κόστους Ζωής
Τμήμα Ειδικών Στατιστικών Νοικοκυριών
Ο Προϊστάμενος του Τμήματος: Γ. Ντούρος
Τηλ.: 213 135 2174
e-mail: g.ntouros@statistics.gr

Πληροφορίες για παροχή δεδομένων:

Τηλ. 213 135 2022
e-mail: data.dissem@statistics.gr

- Ένα νοικοκυριό θεωρείται ότι έχει *μέτρια ή σοβαρή ανεπάρκεια τροφής* όταν τουλάχιστον ένα μέλος του νοικοκυριού δήλωσε ότι, κατά τη διάρκεια των 12 προηγούμενων μηνών πριν τη διενέργεια της έρευνας, αναγκάστηκε να παραλείψει ένα γεύμα, έφαγε λιγότερο από όσο θεωρούσε ότι είχε ανάγκη, έμεινε χωρίς τροφή, πεινούσε αλλά δεν έφαγε, πέρασε μια ολόκληρη ημέρα χωρίς τροφή, λόγω έλλειψης χρημάτων ή άλλων πόρων.
- Ένα νοικοκυριό θεωρείται ότι έχει *σοβαρή ανεπάρκεια τροφής*, όταν τουλάχιστον ένα μέλος του νοικοκυριού δήλωσε ότι, κατά τη διάρκεια των 12 προηγούμενων μηνών πριν τη διενέργεια της έρευνας, πέρασε μια ολόκληρη ημέρα χωρίς τροφή λόγω έλλειψης χρημάτων ή άλλων πόρων.

Στον Πίνακα 2 παρουσιάζεται ο επιπολασμός ανεπάρκειας τροφής του συνολικού πληθυσμού, με βάση την κλίμακα ανεπάρκειας τροφής (Food Insecurity Experience Scale – FIES) στην Ευρώπη και την Υφήλιο, για την τριετία 2020-2022.

Πίνακας 2. Επιπολασμός ανεπάρκειας τροφής με βάση την κλίμακα ανεπάρκειας τροφής (FIES) στην Ευρώπη και την Υφήλιο, για την τριετία 2020-2022¹

%

Χώρες	Επιπολασμός μέτριας ή σοβαρής ανεπάρκειας τροφής	Επιπολασμός σοβαρής ανεπάρκειας τροφής
Ρουμανία	16,3	5,7
Πορτογαλία	12,4	3,9
Βουλγαρία	15,8	3,5
Ουγγαρία	12,6	3,0
Φινλανδία	10,5	2,6
Ιρλανδία	5,4	2,4
Τσεχία	8,5	2,3
Λιθουανία	8,5	2,1
Κροατία	9,7	1,9
Μάλτα	7,2	1,9
Ισπανία	8,0	1,8
Ιταλία	5,7	1,8
Σλοβακία	8,3	1,8
Δανία	6,8	1,8
Αυστρία	4,3	1,6
Ισλανδία	6,1	1,6
Γαλλία	6,6	1,6
Ελλάδα	6,3	1,5
Βέλγιο	5,8	1,5
Ολλανδία	4,5	1,4
Σουηδία	5,4	1,4
Γερμανία	3,8	1,4
Νορβηγία	5,2	1,2
Πολωνία	7,5	1,0
Λετονία	9,4	1,0
Σλοβενία	7,0	0,9
Εσθονία	8,5	0,7
Λουξεμβούργο	2,7	0,6
Ελβετία	2,1	0,6

¹ Πηγή: FAO, IFAD, UNICEF, WFP και WHO, 2023, The State of Food Security and Nutrition in the World 2023. Urbanization, agrifood systems transformation and healthy diets across the rural–urban continuum, Rome, FAO, <https://doi.org/10.4060/cc3017en>

Πίνακας 2. (συνεχίζεται)

Χώρες	Επιπολασμός μέτριας ή σοβαρής ανεπάρκειας τροφής	Επιπολασμός σοβαρής ανεπάρκειας τροφής
Αφρική	58,9	23,4
Λατινική Αμερική και Καραϊβική	39,0	13,0
Υφήλιος	29,5	11,3
Ασία	24,8	9,9
Ωκεανία	12,7	3,5
Ευρώπη	7,8	1,7
Βόρεια Αμερική	7,8	0,7

ΕΠΕΞΗΓΗΜΑΤΙΚΕΣ ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

FIES δεδομένα	Τα δεδομένα της επάρκειας τροφής συλλέχθηκαν στο πλαίσιο διενέργειας της Έρευνας Εισοδήματος και Συνθηκών Διαβίωσης των Νοικοκυριών (SILC), έτους 2022.
Νομικό πλαίσιο	Η έρευνα διέπεται από τις διατάξεις του Κανονισμού του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου και Κοινοβουλίου με αριθ. 2019/1700, αναφορικά με τις κοινοτικές στατιστικές για το Εισόδημα και τις Συνθήκες Διαβίωσης και διενεργήθηκε με απόφαση του Προέδρου της ΕΛΣΤΑΤ.
Περίοδος αναφοράς των δεικτών	Δώδεκα (12) τελευταίοι μήνες.
Κάλυψη	Η έρευνα καλύπτει όλα τα ιδιωτικά νοικοκυριά της Χώρας με τα μέλη τους, ανεξάρτητα από το μέγεθος ή οποιαδήποτε οικονομικά και κοινωνικά χαρακτηριστικά τους. <i>Εξαιρούνται από την έρευνα:</i> • Οι συλλογικές κατοικίες, όπως ξενοδοχεία, πανσιόν, νοσοκομεία, γηροκομεία, στρατόπεδα, αναμορφωτήρια κ.λπ. Συλλογικές κατοικίες θεωρούνται και τα νοικοκυριά που παρέχουν στέγη με διατροφή σε άνω των πέντε τροφίμους. • Τα νοικοκυριά με μέλη ξένους υπηκόους που υπηρετούν σε ξένες διπλωματικές αποστολές.
Μεθοδολογία	Η έρευνα είναι δειγματοληπτική με σχεδιασμό μερικώς επικαλυπτόμενου δείγματος (rotational integrated design). Η τελική δειγματοληπτική μονάδα είναι το νοικοκυριό. Οι μονάδες ανάλυσης είναι τα ιδιωτικά νοικοκυριά και τα μέλη τους.
Μέγεθος δείγματος	Κατά το έτος 2022 η έρευνα διενεργήθηκε σε τελικό δείγμα 10.202 νοικοκυριών και σε 22.317 μέλη των νοικοκυριών αυτών, εκ των οποίων 19.481 ηλικίας 16 ετών και άνω. Ο μέσος όρος μελών υπολογίστηκε ανά νοικοκυριό σε 2,2.
Ανάλυση των δεδομένων της έρευνας SILC με τη χρήση της κλίμακας FIES	Η ανάλυση των δεδομένων περιλαμβάνει τα ακόλουθα βήματα: • Εκτίμηση παραμέτρων – υπολογισμός της σοβαρότητας της ανεπάρκειας τροφής για κάθε συνιστώσα και νοικοκυριό. • Στατιστική επικύρωση των δεδομένων: Εκτιμήσεις για την ποιότητα των δεδομένων, αν είναι αξιόπιστα για τους σκοπούς της έρευνας σύμφωνα με το μοντέλο Rasch. Η ανάλυση περιλαμβάνει (α) ποια στοιχεία δεν παρουσιάζουν αξιοπιστία σε ένα δεδομένο πλαίσιο, (β) περιπτώσεις με εξαιρετικά ακανόνιστα πρότυπα απόκρισης, (γ) ζεύγη απαντήσεων που δεν ταιριάζουν και (δ) ποσοστό διακύμανσης στο σύνολο του πληθυσμού. • Υπολογισμός μέτρων της ανεπάρκειας τροφής: Επιπολασμός μέτριας ή σοβαρής ανεπάρκειας τροφής.
Δείκτες	Επιπολασμός μέτριας ή σοβαρής ανεπάρκειας τροφής Ένα νοικοκυριό θεωρείται ότι έχει μέτρια ή σοβαρή ανεπάρκεια τροφής όταν τουλάχιστον ένα μέλος του νοικοκυριού δήλωσε ότι, κατά τη διάρκεια των 12 προηγούμενων μηνών πριν τη διενέργεια της έρευνας, αναγκάστηκε να παραλείψει ένα γεύμα, έφαγε λιγότερο από όσο θεωρούσε ότι είχε ανάγκη, έμεινε χωρίς τροφή, πεινούσε αλλά δεν έφαγε, πέρασε μια ολόκληρη ημέρα χωρίς τροφή, λόγω έλλειψης χρημάτων ή άλλων πόρων. Επιπολασμός σοβαρής ανεπάρκειας τροφής Ένα νοικοκυριό θεωρείται ότι έχει σοβαρή ανεπάρκεια τροφής όταν τουλάχιστον ένα μέλος του νοικοκυριού δήλωσε ότι, κατά τη διάρκεια των 12 προηγούμενων μηνών πριν τη διενέργεια της έρευνας πέρασε μια ολόκληρη ημέρα χωρίς τροφή λόγω έλλειψης χρημάτων ή άλλων πόρων.

**Συνιστώσες της
κλίμακας
ανεπάρκειας τροφής**

1. Ανησυχία

- *εσείς ή κάποιος/α άλλο/α μέλος/η του νοικοκυριού σας ανησυχήσατε ότι δεν θα είχατε αρκετή τροφή για να καλύψετε τις ανάγκες σας;*

Το ερώτημα αναφέρεται σε κατάσταση κατά την οποία υπάρχει στεναχώρια, αγωνία, άγχος, φόβος, ανησυχία ότι δεν θα υπάρχει επαρκής ποσότητα τροφής ή η τροφή θα τελειώσει λόγω έλλειψης χρημάτων ή άλλων πόρων.

2. Υγιεινή τροφή

- *εσείς ή κάποιος/α άλλο/α μέλος/η του νοικοκυριού σας δεν είχατε τη δυνατότητα να φάτε υγιεινή και θρεπτική τροφή;*

Το ερώτημα καταγράφει τις περιπτώσεις που το νοικοκυριό δεν είχε τη δυνατότητα να παρέχει έστω και σε ένα μέλος του τροφή την οποία θεωρεί κατάλληλη και θρεπτική, υγιεινή, ικανή να παρέχει μια ωφέλιμη και ισορροπημένη διατροφή. Η απάντηση εξαρτάται από την υποκειμενική γνώμη του νοικοκυριού σχετικά με το τι θεωρείται θρεπτική και υγιεινή τροφή και αναφέρεται στη ποιότητα της διατροφής και όχι στην ποσότητα της τροφής.

3. Ορισμένα είδη τροφίμων

- *εσείς ή κάποιος/α άλλο/α μέλος/η του νοικοκυριού σας φάγατε μόνο μερικά είδη τροφών;*

Ενδιαφέρει να καταγραφεί η περίπτωση κατά την οποία έστω και ένα μέλος του νοικοκυριού αναγκάστηκε να καταναλώσει περιορισμένη ποικιλία τροφών, να καταναλώνει την ίδια τροφή ή απλώς περιορισμένο αριθμό τροφών καθημερινά. Εναλλακτικές φράσεις για να γίνει κατανοητή η ερώτηση θα μπορούσαν να είναι:

- Καταναλώσατε γεύματα περιορισμένης ποικιλίας τροφών;
- Καταναλώσατε την ίδια τροφή ή απλώς περιορισμένο αριθμό τροφών καθημερινά;
- Ήσασταν αναγκασμένοι να καταναλώσετε περιορισμένη ποικιλία τροφών;
- Ήσασταν αναγκασμένοι να καταναλώνετε την ίδια τροφή καθημερινά;
- Ήσασταν αναγκασμένοι να καταναλώνετε μόνο λίγα τρόφιμα;

4. Παραλείψη γευμάτων

- *εσείς ή κάποιος/α άλλο/α μέλος/η του νοικοκυριού σας αναγκαστήκατε να παραλείψετε ένα γεύμα;*

Το ερώτημα ερευνά την περίπτωση που έστω και ένα μέλος του νοικοκυριού αναγκάστηκε να παραλείψει ένα βασικό γεύμα π.χ. πρωινό, μεσημεριανό, δείπνο, το οποίο υπό κανονικές συνθήκες θα είχε καταναλώσει. Η συγκεκριμένη ερώτηση αναφέρεται στην πιθανή ανεπαρκή ποσότητα τροφής.

5. Λιγότερη ποσότητα τροφής

- *εσείς ή κάποιος/α άλλο/α μέλος/η του νοικοκυριού σας φάγατε λιγότερο από όσο θεωρούσατε ότι είχατε ανάγκη;*

Το ερώτημα ερευνά την περίπτωση που έστω και ένα μέλος του νοικοκυριού έφαγε λιγότερο από όσο θεωρούσε αναγκαίο, ακόμα και αν δεν παρέλειψε κάποιο γεύμα. Η απάντηση εξαρτάται από την υποκειμενική γνώμη του νοικοκυριού για την αναγκαία ποσότητα τροφής. Αναφέρεται στην ποσότητα της τροφής που καταναλώθηκε και όχι στην ποιότητα της διατροφής, ενώ ταυτόχρονα δεν αναφέρεται σε συγκεκριμένη διατροφή με στόχο την απώλεια βάρους ή για θρησκευτικούς λόγους ή λόγους υγείας.

6. Χωρίς τροφή

- *το νοικοκυριό σας έμεινε χωρίς τροφή;*

Το ερώτημα καταγράφει τυχόν εμπειρίες έλλειψης τροφής για το σύνολο των μελών του νοικοκυριού λόγω έλλειψης χρημάτων, άλλων πόρων ή οποιουδήποτε άλλου τρόπου να βρουν τροφή.

7. Πείνα

- *εσείς ή κάποιος/α άλλο/α μέλος/η του νοικοκυριού σας πεινούσατε αλλά δεν φάγατε;*

Το ερώτημα καταγράφει την περίπτωση που έστω και ένα μέλος του νοικοκυριού βίωσε κατάσταση πείνας. Δεν αναφέρεται σε περιπτώσεις ειδικής διατροφής για απώλεια βάρους ή για θρησκευτικούς λόγους ή λόγους υγείας.

8. Ολόκληρη ημέρα χωρίς τροφή

- *εσείς ή κάποιος/α άλλο/α μέλος/η του νοικοκυριού σας περάσατε μια ολόκληρη ημέρα χωρίς τροφή; εσείς ή κάποιος/α άλλο/α μέλος/η του νοικοκυριού σας περάσατε μια ολόκληρη ημέρα χωρίς τροφή;*

Το ερώτημα αυτό καταγράφει πολύ συγκεκριμένες περιπτώσεις και συγκεκριμένα την απουσία λήψης τροφής για ολόκληρη μέρα (ασιτία). Δεν αναφέρεται σε περιπτώσεις ειδικής διατροφής για απώλεια βάρους ή για θρησκευτικούς λόγους ή λόγους υγείας.

Παραπομπές Για περισσότερες πληροφορίες, επισκεφθείτε την ιστοσελίδα της ΕΛΣΤΑΤ σχετικά με την [Έρευνα Εισοδήματος και Συνθηκών Διαβίωσης των Νοικοκυριών](#)